

ಜ್ಯೋತಿಕ್ರಮ (೨೦೦೫-೨೦೦೬ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಭಿಸು ಮಾಡಿದ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ)
New Scheme (For Students studied during the Year 2005-2006)

Code No. 35-NS

Total No. of Questions : 38]

[Total No. of Printed Pages : 16

July, 2006

MATHEMATICS

(Kannada and English Versions)

(New Syllabus)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 90

(Kannada Version)

- ಸೂಚನೆ: i) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ **A, B, C** ಮತ್ತು **D** ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.
- ii) ವಿಭಾಗ - **A**ಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು, ವಿಭಾಗ - **B**ಗೆ 20 ಅಂಕಗಳು, ವಿಭಾಗ - **C**ಗೆ 40 ಅಂಕಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ - **D**ಗೆ 20 ಅಂಕಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಭಾಗ - A

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

$10 \times 1 = 10$

1. 3^{12} ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಏಕ ಸ್ಥಾನ (ಬಿಡಿ ಸ್ಥಾನ)ದ ಅಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

2. $A = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ -1 & 2 \\ -3 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 4 & -1 & -3 \\ 3 & 2 & 3x-5 \end{bmatrix}$ ಮತ್ತು $B = A'$ ಆದಾಗ, x ನು

ಚೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

[Turn over

3. Z ಪ್ರಾಣಾಂಕಗಳ ಗಣದಲ್ಲಿ * ಪರಿಶೀಯಯು $a * b = a + b + 5$ ಆದಾಗ, ಅದರ ಏಕದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

4. $3\hat{i} - 6\hat{j} + 2\hat{k}$ ಈ ಸದಿತ ಪರಿಮಾಣದ ದಿಶಾ ಕೋಸ್ನೇಗಳನ್ನು (Direction cosines) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$5. x^2 + y^2 + 4x - 7 = 0 \text{ ಮತ್ತು}$$

$$x^2 + y^2 + 8y + 12 = 0 \text{ ವೃತ್ತಗಳ ಮೂಲಾಕ್ಷರೇಶೀಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.}$$

6. $y^2 = 8kx$ ಎಂಬ ಪರವಲಯದಲ್ಲಿ ಲಂಬ ನಾಭಿಯ ಉದ್ದ 4 ಆದರೆ, k ಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$7. \sin \left[\frac{\pi}{3} - \sin^{-1} \left(-\frac{1}{2} \right) \right] \text{ ದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.}$$

$$8. -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} \text{ ದ ಕೋನಾಂಕವನ್ನು (Amplitude) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.}$$

$$9. y = x^5 \cdot 5^x \text{ ಆದರೆ, } \frac{dy}{dx} \text{ ಅನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.}$$

$$10. \int_0^1 (3x-1)^3 dx \text{ ನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.}$$

ವಿಭಾಗ - B

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

$10 \times 2 = 20$

$$11. (c, a) = 1 \text{ ಮತ್ತು } c/ab \text{ ಆದಾಗ, } c/b \text{ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.}$$

12. $5x + 3y = 1$

$$3x + 5y = -9$$

ಸಮೀಕರಣಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಮರನೆ ನಿಯಮದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ.

13. ($G, *$) ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಾಗಿದ್ದರೆ,

$$(a * b)^{-1} = b^{-1} * a^{-1}, \forall a, b \in G \text{ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.}$$

14. $\hat{i} - 3\hat{j} - 4\hat{k}$, $3\hat{i} - \hat{j} + \hat{k}$ ಮತ್ತು $2\hat{i} + 3\hat{k}$ ಎಂಬ ಸದಿಶಗಳು ಒಂದು ಸಮಾನಾಂತರ ಜೆತುಭೂಜ ಫೋನಾಕ್ಯೂಟಿಯ ಏಕ ಬಿಂದು ಸಂಪಾತ ಬಾಹುಗಳು ಆದರೆ, ಅದರ ಫುನಫಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

15. (6, 1) ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಳ್ಳ ಮತ್ತು $5x + 12y - 3 = 0$ ಸರಳರೇಖೆಯನ್ನು ಸೃಜಿಸುವ ವೃತ್ತದ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

16. $4x^2 + 9y^2 - 8x - 36y + 4 = 0$ ದೀಘ್ರ್ಯಾ ವೃತ್ತದ “ನಾಭಿ ಲಂಬ”ದ ಉದ್ದವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

17. $\tan^{-1} x + \tan^{-1} y = \frac{\pi}{4}$ ಆದಾಗ, $x + y + xy = 1$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

18. ಯಾವಾಗೆ 1 ರ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಫುನ್ಮೊಲವಾಗಿದ್ದರೆ,

$$(1 - \omega + \omega^2)^5 + (1 + \omega - \omega^2)^5 = 32 \text{ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.}$$

19. $y = \cos^{-1} \left(\frac{1 - x^2}{1 + x^2} \right)$ ಆದಾಗ, $\frac{dy}{dx} = \frac{2}{1 + x^2}$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

20. $y^2 = 4ax$ ಪರವಲಯದ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿಗೇಬೇಯು

ಖುಜದ (Abscissa) ಎರಡರಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

21. ಎರಡು ಧನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯ 16. ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಕನಿಷ್ಠವಾದಾಗ, ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

22. $\int \sin \sqrt{x} dx$ ನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಿಭಾಗ - C

I. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

$3 \times 5 = 15$

23. 252 ಮತ್ತು 595 ರ ಮ.ಸಾ.ಅ. (G.C.D.) ವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು

$252a + 595b$ (a ಮತ್ತು b ಪ್ರಾಕ್ರಾಂಕಗಳು) ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಹಾಗೂ ಈ ನಿರೂಪಣೆ

ವರ್ಕಮೇವವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

5

24. a) $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -2 \\ -1 & 3 & 0 \\ 0 & -2 & 1 \end{bmatrix}$ ಆದರೆ, A ದ ಸಂಗತಕೋಶ ($Adj A$) ವನ್ನು
ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

3

b) $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ ಆದರೆ, ಕೇಲಿ-ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ

$A^2 - 4A + 3I = 0$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

2

25. $G = \{ \cos \theta + i \sin \theta \mid \theta \text{ ವಾಸ್ತವ ಸಂಖ್ಯೆ} \}$ ಗುಣಾಕಾರ ಶ್ರೀಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಅಬೀಲಿಯನ್ ಸಮುದಾಯ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

5

26. a) $[\vec{a} + \vec{b} \quad \vec{b} + \vec{c} \quad \vec{c} + \vec{a}] = 2 [\vec{a} \quad \vec{b} \quad \vec{c}]$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ. 3

b) $\vec{a} = \hat{i} - 2\hat{j} + \hat{k}$ ಮತ್ತು $\vec{b} = 2\hat{i} - 3\hat{j} + 6\hat{k}$ ಸದಿಗಳ ನಡುವಿನ ಕೋನದ
ಸೈನ್ (sine) ಅನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 2

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $2 \times 5 = 10$

27. a) (x_1, y_1) ಹೊರ ಬಿಂದುವಿನಿಂದ $x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + c = 0$ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ
ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವರ್ಚಕದ ಉದ್ದವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 3

b) $x^2 + y^2 + 2x - 8y + 1 = 0$ ಮತ್ತು

$2x^2 + 2y^2 - 6x + y + \lambda = 0$ ಗಳು

ಲಂಬ ಭೇದಕ (Orthogonal) ವೃತ್ತಗಳಾದರೆ, λ ದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 2

28. a) ಸರಳ ರೇಖೆ $y = mx + c$ ಯು $y^2 = 4ax$ ಪರವಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಚವಾಗಲು ಬೇಕಾಗುವ
ನಿಖಂದನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 3

b) ಚಾಲಕಗಳ (Directrices) ನಡುವಿನ ಅಂತರ $= 10\sqrt{2}$ ಮತ್ತು $\text{ಉತ್ತೇಂದ್ರಿ} = \frac{1}{\sqrt{2}}$

ಆದರೆ, $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ ($a > b$) ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವೃತ್ತದ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು

ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 2

29. a) x ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ :

$$\sin^{-1} x - \cos^{-1} x = \sin^{-1} (3x - 2). \quad 3$$

b) $\tan^2 x - 4 \sec x + 5 = 0$ ಸಮೀಕರಣದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು
ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 2

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

 $3 \times 5 = 15$ 30. a) x ನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ e^{ax} ನ ನಿಷ್ಪನ್ನವನ್ನು ಮೂಲ ತತ್ವದಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 3b) $\sinh^{-1} x$ ನ ನಿಷ್ಪನ್ನವನ್ನು $\sqrt{1+x^2}$ ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 231. a) $y = a \cos(\log x) + b \sin(\log x)$ ಆದರೆ,

$$x^2 y_2 + xy_1 + y = 0 \text{ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ. } 3$$

b) $x^2 + y^2 = 2a^2$ ಮತ್ತು $xy = a^2$ ಎರಡು ವಕ್ರರೇಖೆಗಳು (a, a)

ಚಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ತೀಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ. 2

32. a) $\int \frac{\cos x}{\sin x + \cos x} dx$ ನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 3b) ಒಂದು ವಸ್ತುವು S ದೂರವನ್ನು t ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ $S = 5 \cos 2t$ ಸೂತ್ರದಂತೆಕ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ವೇಗೋತ್ತಮವನ್ನು S ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 233. a) $e^x + e^y = e^{x+y}$ ಆದಾಗ, $\frac{dy}{dx} = -e^{y-x}$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ. 3b) $\int e^x \frac{1 + \sin x}{1 + \cos x} dx$ ನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 234. ದೀರ್ಘವೃತ್ತ $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ ರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಅನುಕಲನ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 5

ವಿಭಾಗ - D

ಕು ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

$2 \times 10 = 20$

35. a) ಅತಿಪರವಲಯವನ್ನು ಒಂದು ಬಿಂದುಪಥವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಮತ್ತು ಅತಿಪರವಲಯದ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 6

b)
$$\begin{bmatrix} 1 & a^2 & bc \\ 1 & b^2 & ca \\ 1 & c^2 & ab \end{bmatrix} = (a-b)(b-c)(c-a)(a+b+c)$$
 ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ. 4

36. a) ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಲಭ್ಬ ಫಾತಾಂಕಗಳಿಗೆ ಡಿ ಮೂಲಿಯರೊನ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಿ. 6

- b) $\vec{a} = \hat{i} - 2\hat{j} - 3\hat{k}$, $\vec{b} = 2\hat{i} + \hat{j} - \hat{k}$ ಮತ್ತು $\vec{c} = \hat{i} + 3\hat{j} - 2\hat{k}$
ಆದರೆ, $\vec{a}$ ಗೆ ಲಂಬವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು $\vec{b}$ ಮತ್ತು $\vec{c}$ ದಿತಗಳ ಸಮತಲದಲ್ಲಿ ಏಕದಿತವನ್ನು (Unit vector) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 4

37. a) ವೃತ್ತಾಕಾರದ ತಳವುಳ್ಳ ಲಂಬ ಶಂಖುವಿನ ಎತ್ತರವು 12 ಸೆ.ಮೀ. ಮತ್ತು ಅದರ ತಳದ ಶ್ರೀಜ್ಯ 9 ಸೆ.ಮೀ. ಇದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು $1\frac{1}{2}$ ಘನ ಸೆ.ಮೀ. / ಸೆಕೆಂಡ್ ದರದಲ್ಲಿ ಸುರಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವು 4 ಸೆ.ಮೀ. ಇರುವಾಗ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಮತಲದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 6

- b) $\sqrt{2} \operatorname{cosec} x + \cot x = \sqrt{3}$ ಈ ಸಮೀಕರಣದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. 4

38. a) $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ

$$\int_0^\infty \frac{x dx}{(1+x)(1+x^2)} = \frac{\pi}{4} \text{ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.}$$

6

b) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅವಕಲನ ಸಮೀಕರಣದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$\frac{dy}{dx} = 1 + 6x e^{x-y}.$$

4

(English Version)

- Instructions :**
- The question paper has **four Parts - A, B, C and D**. Answer all the parts.
  - Part - A** carries 10 marks, **Part - B** carries 20 marks, **Part - C** carries 40 marks and **Part - D** carries 20 marks.

PART - A

Answer *all* the ten questions :

$$10 \times 1 = 10$$

- Find the digit in the unit place of 3^{12} .

- If $A = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ -1 & 2 \\ -3 & 1 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 4 & -1 & -3 \\ 3 & 2 & 3x-5 \end{bmatrix}$ and $B = A'$, find the value of x .

- If the binary operation $*$ on the set of integers Z is defined by $a * b = a + b + 5$, find the identity element.
- Find the direction cosines of the vector $3\hat{i} - 6\hat{j} + 2\hat{k}$.
- Find the radical axis of the circles

$$x^2 + y^2 + 4x - 7 = 0$$

$$\text{and } x^2 + y^2 + 8y + 12 = 0.$$

[Turn over]

6. If in the parabola $y^2 = 8kx$, the length of the latus rectum is 4, find the value of k .

7. Find the value of

$$\sin \left[\frac{\pi}{3} - \sin^{-1} \left(-\frac{1}{2} \right) \right].$$

8. Find the amplitude of $-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$.

9. If $y = x^5 \cdot 5^x$, find $\frac{dy}{dx}$.

10. Evaluate : $\int_0^1 (3x - 1)^3 dx$.

PART - B

Answer any ten questions :

$10 \times 2 = 20$

11. If $(c, a) = 1$ and c/ba , prove that c/b .

12. Solve the equations by Cramer's Rule :

$$5x + 3y = 1$$

$$3x + 5y = -9.$$

13. Prove that in any group $(G, *)$, $(a * b)^{-1} = b^{-1} * a^{-1}$, $\forall a, b \in G$.

14. Find the volume of the parallelopiped whose coterminus edges are

$$\hat{i} - 3\hat{j} - 4\hat{k}, \quad 3\hat{i} - \hat{j} + \hat{k} \text{ and } 2\hat{i} + 3\hat{k}.$$

15. Find the equation of the circle having centre at (6, 1) and touching the straight line $5x + 12y - 3 = 0$.

16. Find the length of the latus rectum of an ellipse

$$4x^2 + 9y^2 - 8x - 36y + 4 = 0.$$

17. If $\tan^{-1} x + \tan^{-1} y = \frac{\pi}{4}$, prove that $x + y + xy = 1$.

18. If ω is an imaginary cube root of unity, prove that

$$(1 - \omega + \omega^2)^5 + (1 + \omega - \omega^2)^5 = 32.$$

19. If $y = \cos^{-1} \left(\frac{1-x^2}{1+x^2} \right)$, prove that $\frac{dy}{dx} = \frac{2}{1+x^2}$.

20. Show that in the parabola $y^2 = 4ax$ the sub-tangent at any point is twice the abscissa.

21. Product of two numbers is 16. Find the numbers when their sum is minimum.

22. Evaluate : $\int \sin \sqrt{x} dx$.

PART - C

I. Answer any three questions :

 $3 \times 5 = 15$

23. Find the G.C.D. of 252 and 595 and express it in the form

 $252a + 595b$ (where a and b are integers). Also show that thisexpression is not unique. 524. a) If $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -2 \\ -1 & 3 & 0 \\ 0 & -2 & 1 \end{bmatrix}$, find $\text{Adj } A$. 3b) Given $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$, then using Cayley-Hamilton theorem,prove that $A^2 - 4A + 3I = 0$. 2

25. Prove that

$$G = \{ \cos \theta + i \sin \theta \mid \theta \text{ is real} \}$$

is an Abelian group under multiplication. 5

26. a) Prove that

$$[\vec{a} + \vec{b}, \vec{b} + \vec{c}, \vec{c} + \vec{a}] = 2 [\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}] . \quad 3$$

b) Find the sine of the angle between the vectors $\vec{a} = \hat{i} - 2\hat{j} + \hat{k}$ and $\vec{b} = 2\hat{i} - 3\hat{j} + 6\hat{k}$. 2

II. Answer any two questions :

2 × 5 = 10

27. a) Derive the expression for the length of the tangent from the point (x_1, y_1) to the circle $x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + c = 0$.

3

- b) Find the value of λ for which the circles

$$x^2 + y^2 + 2x - 8y + 1 = 0 \text{ and}$$

$$2x^2 + 2y^2 - 6x + y + \lambda = 0$$

intersect orthogonally.

2

28. a) Derive the condition for the straight line $y = mx + c$ to be a tangent to the parabola $y^2 = 4ax$.

3

- b) Find the equation of the ellipse in the form

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \quad (a > b),$$

given distance between the directrices = $10\sqrt{2}$ and the eccentricity = $\frac{1}{\sqrt{2}}$.

2

29. a) Solve for x ,

$$\sin^{-1} x - \cos^{-1} x = \sin^{-1} (3x - 2).$$

3

- b) Find the general solution of

$$\tan^2 x - 4 \sec x + 5 = 0.$$

2

III. Answer any three of the following questions :

 $3 \times 5 = 15$ 30. a) Differentiate e^{ax} w.r.t. x from first principles.

3

b) Differentiate $\sinh^{-1} x$ w.r.t. $\sqrt{1+x^2}$.

2

31. a) If $y = a \cos(\log x) + b \sin(\log x)$, prove that

$$x^2 y_2 + xy_1 + y = 0.$$

3

b) Show that the curves $x^2 + y^2 = 2a^2$ and $xy = a^2$ touch each other at point (a, a) .

2

32. a) Evaluate: $\int \frac{\cos x}{\sin x + \cos x} dx.$

3

b) A point moves on a straight line. Its distance S feet from a fixed point on the line at a time t is $S = 5 \cos 2t$. Find its acceleration in terms of S .

2

33. a) If $e^x + e^y = e^{x+y}$, prove that $\frac{dy}{dx} = -e^{y-x}$.

3

b) Evaluate: $\int e^x \frac{1 + \sin x}{1 + \cos x} dx.$

2

34. Find the area of the ellipse $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ by the method of integration.

5

PART - D

Answer any two of the following questions :

$2 \times 10 = 20$

35. a) Define hyperbola as a locus and derive the standard equation of the hyperbola in the form

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1.$$

6

- b) Prove that

$$\begin{bmatrix} 1 & a^2 & bc \\ 1 & b^2 & ca \\ 1 & c^2 & ab \end{bmatrix} = (a-b)(b-c)(c-a)(a+b+c). \quad 4$$

36. a) State and prove De Moivre's theorem for rational index. 6

- b) If $\vec{a} = \hat{i} - 2\hat{j} - 3\hat{k}$, $\vec{b} = 2\hat{i} + \hat{j} - \hat{k}$ and $\vec{c} = \hat{i} + 3\hat{j} - 2\hat{k}$,

find a unit vector perpendicular to $\vec{a}$ and in the same plane as $\vec{b}$ and $\vec{c}$. 4

37. a) A right circular cone has depth of 12 cm and a base radius of 9 cm.

Water is poured into it at the rate of $1\frac{1}{2}$ c.c./sec. Find the rate of

rise of water level and rate of increase of water surface when the

depth of water level is 4 cm. 6

- b) Find the general solution of $\sqrt{2} \operatorname{cosec} x + \cot x = \sqrt{3}$. 4

38. a) Prove that $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ and show that

$$\int_0^\infty \frac{x dx}{(1+x)(1+x^2)} = \frac{\pi}{4}.$$

6

b) Solve the differential equation

$$\frac{dy}{dx} = 1 + 6x e^{x-y}.$$

4